

I N S T R U K C J A
ZGŁASZANIA NUT DO REJESTRACJI I ZBIOROWEGO ZARZĄDZANIA PRAWAMI DO UTWORU
W STOWARZYSZENIU AUTORÓW ZAiKS,

zatwierdzona decyzją Zarządu Stowarzyszenia Autorów ZAiKS dnia 17 grudnia 2002
wraz ze zmianami zatwierdzonymi przez Zarząd ZAiKS-u w dniu 6 października 2010

Nuty zgłaszane do rejestracji lub pod tzw. ochronę są d o k u m e n t e m.

I. Materiał muzyczny powinien być przedstawiony w sposób zgodny z zasadami muzyki w jednej z następujących form zapisu:

- A. GŁOS Z FORTEPIANEM („FORTEPIANÓWKA”)**
- B. WYCIĄG FORTEPIANOWY**
- C. PARTYTURA**

1. W przypadku utworów słowno-muzycznych należy podpisać tekst sylabami odpowiadającymi właściwym nutom przynajmniej w ośmiu taktach.
2. Ta sama muzyka do różnych tekstów winna być deklarowana jako utwór „połączony” („nie łączny”) - za zgodą kompozytora (spadkobierców).
3. Ten sam tekst do różnej muzyki winien być deklarowany jako utwór „połączony” („nie łączny”) - za zgodą autora (spadkobierców).
4. Zarówno w fortepianówce, wyciągu fortepianowym, jak i partyturze muszą być uwzględnione wszystkie powtórki [znaki powtarzania] oraz „volty” [1, 2, etc], ilość zwrotek, itp., gdyż deklarowany czas trwania utworu powinien być zgodny z czasem trwania w przedłożonym zapisie nutowym.
5. Zarówno w fortepianówce, wyciągu fortepianowym, jak i partyturze zakończenie utworu zaznaczamy podwójną kreską taktową.

Pierwsza strona każdej formy zapisu powinna zawierać:

1. tytuł zgodny z tytułem użytym w formularzu deklaracyjnym;
2. po prawej stronie imiona i nazwiska kompozytora (-ów), a w przypadku utworu słowno-muzycznego autora (-ów);
3. nad pięciolinią po lewej stronie oznaczenie tempa (najlepiej metronomicznego; (MM =...)) i ewentualne określenie charakteru utworu, np. *samba*, *ballada*, itp.

II. FORTEPIANÓWKA (PIOSENKA)

1. NUTY napisane na trzech systemach (pięcioliniach) w kolejności:
  - najwyższa pięciolinia dotyczy głosu wokalnego, podpisane słowa muszą być zgodne z załączonym tekstem z użyciem polskich liter (znaków diakrytycznych), dotyczy to zwłaszcza wydruków komputerowych;
  - druga i trzecia pięciolinia dotyczą akompaniamentu (uwzględniającego charakter utworu), zapisanego we właściwych kluczach, w fakturze fortepianowej, nie przekraczając pięciu dodanych linii górnych i dolnych.
2. Zapis harmonii (akordów) powinien być przedstawiony za pomocą nut, a nie za pomocą symboli harmoniczných (tzw. *funkcji*).

3. Należy przy pomocy odpowiedniej ilości znaków przykluczowych (krzyżyki, bemole) określić tonację utworu i metrum (np. 3/4, 4/4, 6/8, itd.).
4. Zapis linii melodycznej powinien być zgodny z załączonym tekstem.
5. Zwrotki oraz refreny (druga, trzecia, itd.) różniące się od pierwszej, powinny być uwzględnione poprzez użycie alternatywnych nut (np. przez użycie innego kierunku lasek) lub w postaci dodatkowej pięciolinii.
6. Forma załączonego tekstu słownego powinna odpowiadać formie muzycznej.
7. Tekst podpisany pod nutami musi być zgodny z załączonym tekstem autora. Przy zmianach tekstu i rytmiki przy poszczególnych zwrotkach, należy zapisać muzykę z podpisanym tekstem do każdej zwrotki w sposób ciągły. Dotyczy to zwłaszcza utworów z gatunku *hip-hop*, *rap*, itp. (w tym przypadku będzie to zapis rytmu na linii lub pięciolinii przeznaczonej dla głosu wokalnego).
8. Zapis (zwłaszcza wydruk) powinien być przejrzysty, umożliwiając swobodne odczytanie całości materiału muzycznego i tekstu (*nuty*, *pauzy* i *poszczególne elementy zapisu nie mogą zachodzić na siebie*).
9. Rytmizacja powinna w czytelny sposób grupować figury rytmiczne w ramach dzielności taktu (części taktu określone w metrum). Dotyczy to szczególnie sposobu zapisywania synkop. Unikać należy zapisywania rytmu z używaniem nadmiaru pojedynczych nut z chorągiewkami i skracania wartości nut poprzez pauzowania, tworząc nieczytelny obraz, trudny do grupowego ujęcia materiału we właściwe części taktu.
10. *Ligaturę* (wykonanie jednej sylaby tekstu na kilku nutach) należy oznaczyć łukiem przy właściwych nutach.
11. W przypadku *parlanda* lub utworu z *melorecytacją* należy podpisać pełny tekst nad nutami akompaniamentu.

III. WYCIĄG FORTEPIANOWY

Utwory instrumentalne mogą być przedstawiane w formie wyciągu fortepianowego, zapisane na dwóch systemach.

IV. PARTYTURA

1. NUTY: ilość systemów (pięciolinii) dowolna.
2. Każdy system (głos, instrument) wymieniony nazwą włoską, polską lub angielską.
3. Głos wokalny (a także chór) z podpisanymi słowami (**syllabami**), pod właściwymi nutami, może być umieszczony nad systemem fortepianu, gitary lub kwintetu smyczkowego.
4. Najniższa pięciolinia (system) przeznaczona jest dla instrumentów brzmiących najniżej (kontrabas, gitara basowa).
5. **W utworach jazzowych** (improvizowanych) nie określa się czasu trwania, zatem nuty powinny przedstawiać dokładnie zapisany temat (tematy) z akompaniamentem.

Wszystkim osobom, które składają materiał muzyczny jako kompozytorzy zaleca się gruntowne zapoznanie się z podręcznikami, np. „ZASADY MUZYKI” Franciszka Wesółowskiego lub „PODSTAWY WIADOMOŚCI O MUZYCE” Józefa Lasockiego.